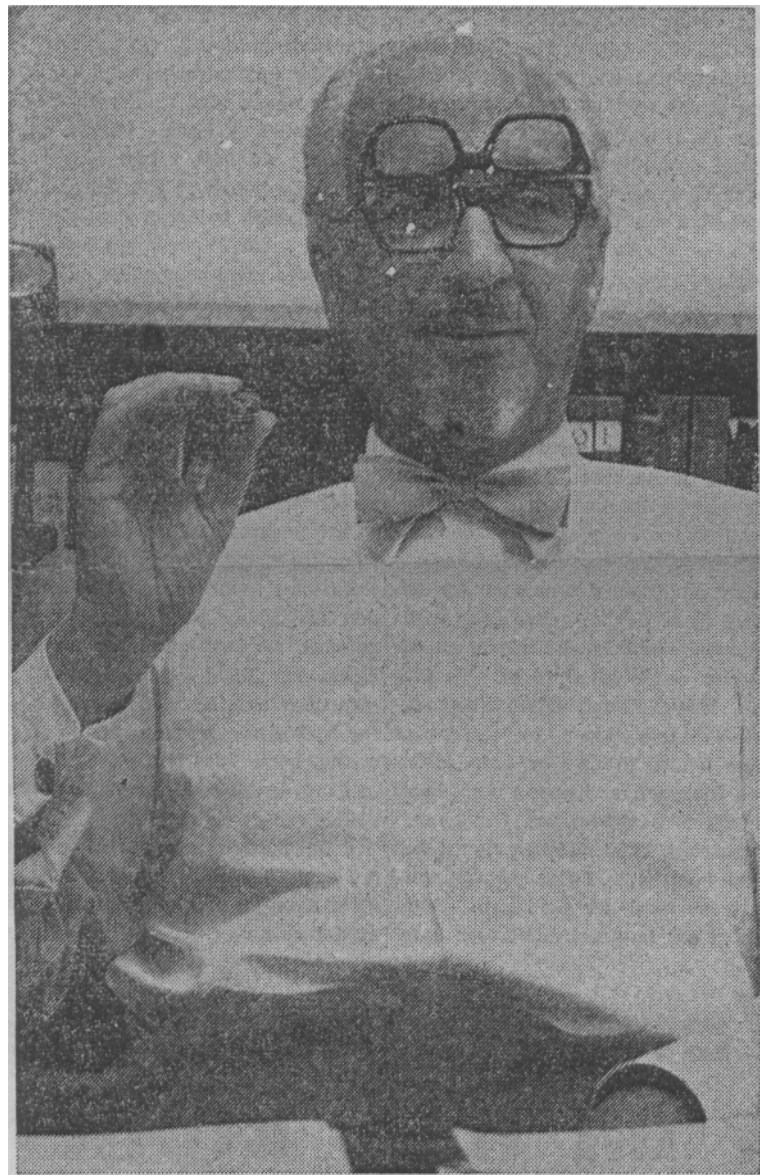

Det gælder om at tænke utrusionelle baner

Direktør Andreas Bønding har 25 aars jubilæum ved Kr. Kirks Telefonfabrikker og fortæller om sin interesse for finmekanik, om sit hobbyrum, om team-work og om at løse problemer, mens man sover

Direktør A. Bønding ved skrivebordet.

Paa mandag — den 2. oktober — er det 25 aar siden, direktør, civilingeniør Andreas Bønding tiltraadte som ingeniør ved Kristian Kirks Telefonfabrikker i Horsens. I 1948 blev han udnævnt til direktør i den store virksomhed. Det har været 25 travle aar, fyldt med arbejde og hobbyvirksomhed, der delvis ogsaa har været arbejde i firmaets interesse. Men arbejdet har holdt direktør Bønding ung. Og selvfølgelig fordi han kan lide det.

— Ja, jeg kom paa min rette hylde, siger 25 aars jubilaren i en

samtale foran jubilæet. Man kan godt kalde mig den fødte finmekaniker, og det blev da ogsaa paa dette felt, mit virke paa Kr. Kirks fabrikker kom til at ligge, mens min meddirektør, civilingeniør N. P. Thøgersen, som er elektroingeniør, tager sig af den elektriske side af sagen samt det administrative. Jeg har alle de mekaniske opgaver, herunder værktøjsmaskiner.

Om jeg altid har interesseret mig for mekanik? Ja, lige siden jeg gik i skole hjemme i min fødeby Viborg. Som saa mange andre drenge morede jeg mig med at skille ure og sætte dem sammen igen, og min interesse for ure har jeg bevaret. Det har direktør Gregers Kirk vidst, da han forærede mig et gammelt, meget sjældent og meget snildt lomme-solur. Christian den Fjerde skal have haft eet mage til. I skolen var det 1 første række de eksakte videnskaber som mate-

matik og fysik, der havde min interesse. I dem fik jeg gode karakterer, mens det kneb en del med sprogene — saa meget, at det var med store betæneligheder, man flyttede mig over i gymnasiet. Dog, ved overgangen fra 1. til 2. gymnasieklasse havde jeg naaet at blive nr. 2 i min klasse.

Da jeg senere skulle tage eksamen fra Polyteknisk Læreanstalt, søgte jeg om at maatte lave et eksamensprojekt i værktøjsmaskiner og fik tilladelsen. Jeg var den første polytekniker her i landet med eksamen paa dette omraade. Efter rand fra professor Thaulow fortsatte jeg et aar endnu, og i mellemtiden var der kommet tre studerende til, som havde valgt denne retning. Dermed havde man startet undervisningen i mekanisk teknologi, og i dag er der mange med dette hovedfag.

Løser problemer i søvne

— Jeg har, naar jeg selv skal sige det, et godt haandelag for finmekanik, fortsætter direktør Bønding. Hjemme i vores villa paa Bygholm Parkvej har jeg et dejligt hobbyrum paa 45 kvadratmeter. Her er bande flygel og billard, men først og fremmest drejebænk og andet værktøj, og det sker, at jeg tager arbejde med hjem fra fabrikken, naar det kniber. Det hender ogsaa, at jeg maa tage hjem og hente det ene eller det andet, naar vi staar og mangler nogle dele. Ellers er hobbyrummet viet sysler med mange mere eller mindre mærkelige ting.

— Saa kommer De vel for sent i seng om aftenen?

— Ja, det bliver gerne midnat eller derover — og saa kan der endda være et problem, der ikke er blevet løst. Det ligger jeg og spekulerer over i sengen en fem minutters tid — og naar jeg vaagner næste morgen, har min underbevidsthed arbejdet videre med problemet, og saa har jeg løsningen! Saa er man jo ivrig efter at komme af sted til sit arbejde og komme af med det, man har udtænkt. Og der er altid nye problemer, der skal løses. Heldigvis har jeg et glimrende samarbejde med mine nærmeste medarbejdere. De er aldrig bange for at komme til mig, naar der er noget, der brænder paa, og sammen finder vi saa ud af det. Saadan noget sætter man pris paa. Det er det, man kalder team-work.

Efter at direktør Bønding var blevet maskiningeniør 1 1931, var han i tre aar ansat paa Fysisk Laboratorium ved Polyteknisk Lære-

anstalt, dels som undervisningsassistent, dels under magister N. J. Jensen. Her fabrikrede man elektriske maalenormaler. I 1934-35 er blevet den lykkelige ejer af et sted paa landet, hvor der gaar mange ørreder. Jeg har ondt af de mennesker, der ikke har en hobby at falde tilbage paa, naar de skal paa aftægt. Selv skal jeg nok faa tiden til at gaa, naar jeg bliver pensionist, bare helbredet slaar til. Det har der heldigvis ikke været noget i vejen med hidtil, selv om jeg ryger en masse store cigarer, lige fra jeg staar op om morgenen, til jeg gaar i seng om aftenen.

— Men i al den tid havde jeg et bestemt maal, røber han: at uddanne mig saa meget i telefonteknik, at jeg kunne prøve at søge stilling i firmaet Automatic i København. Det var maaske derfor, man sørgede for, at jeg aldrig fik lejlighed til at besøge dette firma! Telefonfabrikken i Horsens fik jeg dog lov at se. Jeg fik forbindelser her, og da de søgte en ingeniør, sprang jeg paa efter svære overvejelser. Det har jeg aldrig fortrudt.

— Det har altsaa været 25 gode aar?

— Ja, og de er gaaet ualmindelig hurtigt. Her har jeg lagt min livsgerning, og jeg kan sige, at jeg er gaaet glad til fabrikken hver dag.

Jeg har været med til at lave den ny model i telefonapparater, som sendes ud til april næste nar. Den er lavet i plastic og vejer næsten ingenting i forhold til de nuværende apparater. I begyndelsen kommer den kun i standardformen i en gran farve. Vi laver dette apparat i samarbejde med Automatic, saaledes at nogle af delene laves i Horsens, andre i København. Saa udveksler vi delene og samler dem paa de respektive fabrikker — vi til telefonselskaberne i Jylland og paa Fyn og Automatic til København, Sjælland og Lolland-Falster. Fordelen ved dette samarbejde er, at vi kan fremstille apparaterne i større serier.

— De har øjensynligt omsat mange af Deres ideer i praksis, har De aldrig drømt om at leve af at være opfinder?

— Nej, den eneste ting, jeg har taget patent paa, lavede jeg sammen med dr. Frode Henriksen. Det var en opfindelse, der synchroniserede tonebaand og billeder ved gengivelse af smalfilm. Vi solgte apparatet til Tyskland.

Men lad mig sige, at dette at løse problemer interesserer mig vældigt, og her gælder det om at tænke i utraditionelle baner. Derfor ser jeg ogsaa helst, at vore ingeniører prøver at løse opgaverne selv, inden de faar lejlighed til at se, hvordan andre gør det, og faar tanker ledt ind i bestemte baner. — Selv er jeg en hund efter at løse geometriske problemer og har ofte taget geometriske konstruktionsopgaver med i seng — uden papir og blyant . . .!

Naa, jeg har mange andre hob-

bies. Jeg er f. eks. Ivrig lystfisker. Før var det havfiskeri, men nu ogsaa ferskvandsfiskeri, efter at jeg er blevet den lykkelige ejer af et sted paa landet, hvor der gaar mange ørreder. Jeg har ondt af de mennesker, der ikke har en hobby at falde tilbage paa, naar de skal paa aftægt. Selv skal jeg nok faa tiden til at gaa, naar jeg bliver pensionist, bare helbredet slaar til. Det har der heldigvis ikke været noget i vejen med hidtil, selv om jeg ryger en masse store cigarer, lige fra jeg staar op om morgenen, til jeg gaar i seng om aftenen.

— Hvordan klarede De saa tobaksmangelen under krigen?

— Det skal jeg sige Dem: Jeg røg cigaretter — som jeg selv rullede af hjemmeavlet tobak. En ven overlod mig et stykke jord, hvor jeg dyrkede tobakken, og saa opfandt jeg en speciel cigaretrullemaskine, som jeg for resten gemmer endnu i mit skrivebord sammen med de sidste smuler af tobakken. Den fermenteerede jeg forøvrigt ogsaa selv — paa et sted her paa fabrikken, hvor der var 40 graders varme. . .

Direktør A. Bønding bestrider ogsaa en post som direktør for Danish Macine Co., hvor han ogsaa er i bestyrelsen, og endvidere er han medlem af bestyrelserne for Ballewa A/S, Glostrup, og H. Langes Legetøj A/S, Glostrup. Han har endvidere været medlem af bestyrelsen for A/S Brdr. Michaelsen, Hedensted.

Den 6. august i fjor fyldte direktør Bønding 60 aar.

H. R.